

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa J. D.

przeciwko P. W.

z udziałem interwenienta ubocznego Towarzystwa Ubezpieczeń Allianz Polska S.A.

w Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 listopada 2012 r.,

zażalenia powoda na postanowienie o kosztach zawarte

w wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 lutego 2011 r.,

**zmienia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
apelacyjnego zawarte w punkcie 3 (trzecim) wyroku w ten
sposób że nie obciąża powoda kosztami postępowania
apelacyjnego poniesionymi przez pozwanego.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 2 lutego 2011 r., reformatoryjnym w części z apelacji powoda, oddalającym apelację powoda w pozostałej części i apelację pozwanego w całości, rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego w ten sposób, że zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego i przyznał pełnomocnikowi powoda, ustanowionemu z urzędu, wynagrodzenie od Skarbu Państwa. Uzasadniając rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów, Sąd Okręgowy wskazał, iż powód miał świadomość w jakim zakresie skarży wyrok pierwszej instancji i mógł się zorientować co do zasadności swoich roszczeń (w szczególności ich wygórowania), zwłaszcza iż był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd zaznaczył, iż w sprawie o odszkodowanie duże znaczenie ma ocena sądu, ale powód który po wyroku pierwszej instancji mógł ocenić zasadność żądania nadal domagał się zasądzenia kwoty objętej pierwotnym żądaniem, zatem okoliczność powyższa na etapie postępowania odwoławczego przestała mieć znaczenie. Sąd wskazał jako podstawę rozstrzygnięcia w tym zakresie art. 98 k.p.c.

Na powyższe orzeczenie, w części obciążającej go kosztami postępowania odwoławczego, zażalenie złożył powód J. D., zarzucając naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. poprzez nieprawidłowe zastosowanie i obciążenie powoda w całości kosztami postępowania odwoławczego, a także niezastosowanie przepisu art. 100 k.p.c. mimo, że okoliczności sprawy dawały podstawę do wzajemnego zniesienia kosztów postępowania odwoławczego, bądź też do ich stosunkowego rozdzielenia. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez wzajemne zniesienie kosztów postępowania odwoławczego między stronami; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, ustanowioną w przepisie art. 98 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu (por. m. in. uchwała składu siedmiu sędziów SN – zasada prawna z dnia 23 czerwca 1951 r., C 67/51, OSNC) 1951, nr 3 poz. 63). W wypadku częściowego uwzględnienia żądań stron sąd, może dokonać wzajemnego zniesienia kosztów, bądź stosunkowego rozdzielania kosztów, które polega na wyważonym rozłożeniu kosztów pomiędzy stronami, odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione, oraz odpowiednio do wyniku postępowania (stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań). Podstawę obliczeń przy podziale kosztów stanowi wówczas suma należności obu stron, ustalona na podstawie art. 98 § 2 i 3 oraz art. 99 k.p.c., dzielona proporcjonalnie do stosunku, w jakim strony utrzymały się ze swoimi roszczeniami lub obroną. Sąd Okręgowy, rozpoznając apelację powoda jak i pozwanego, uwzględnił częściowo apelację powoda i zmienił wyrok sądu pierwszej instancji w ten sposób, iż zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę podwyższył z 1074,29 złotych na 1112,15 złotych; apelację pozwanego oddalił w całości. Mając na uwadze powyższe nie można uznać za trafne rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, iż powód winien zwrócić pozwanemu kwotę 1800 złotych tytułem wszystkich poniesionych przez niego kosztów postępowania odwoławczego na podstawie art. 98 k.p.c., skoro skutek apelacji powoda wyrok Sądu Rejonowego został zmieniony, jakkolwiek w niewielkiej części ale na jego korzyść, a apelacja pozwanego została w całości oddalona. Niezależnie od tego za nieuprawnione należy uznać wywody Sądu w części dotyczącej niemożności przyjęcia subiektywnej oceny skarżącego odnośnie do celowości zaskarżenia i zasadności apelacji wnoszonej w sprawie o tak szczególnym charakterze, dotyczącej roszczeń odszkodowawczych dochodzonych z tytułu śmierci syna w następstwie wypadku drogowego. Okolicznością pominiętą przez Sąd odwoławczy była także szczególnie trudna sytuacja powoda, przebywającego w Domu Opieki Społecznej, dysponującego po uiszczeniu opłat za pobyt niewielką kwotą przeznaczoną na zaspakajanie pozostałych potrzeb, oraz znacząca dysproporcja między kwotą uwzględnionego powództwa (1.112,15 zł) a zasądzonych na rzecz przeciwnika procesowego kosztów postępowania (1.800 zł).

Z tych względów, Sąd Najwyższy uznał, że względy słuszności przemawiały za zastosowaniem art. 102 k.p.c. i za odstąpieniem od obciążenia powoda kosztami postępowania odwoławczego poniesionymi przez pozwanego. Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁶ k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie.